

”Was that all?!”

Nærværende tekst er en læsning af performance- og interventionsprogrammet ”Højere end Rådhuset”, der blev iværksat af dramatiker Gritt Uldal og billedkunstner Joachim Hamou i forbindelse med Helsingør Teaters internationale gadeteaterfestival 2008.

”Højere end Rådhuset” bestod blandt andet af en række eksklusive oplevelser, der siden hen blev tilgængelige for offentligheden på torvet i Helsingør centrum. Det intervenerende gadeteater fandt dels sted i byens rum og dels i private stuer. Her følger en beskrivelse af forløbet med de momenter af forsøgsvisse overblik som disciplinen, at være del af et engageret publikum, indbefatter.

Af Kristina Ask

Gadeteater i private stuer kan lyde som en selvmodsigelse. Men med brug af moderne mobilteknologi mindede programmet ”Højere end Rådhuset” os om, at begrebet offentlighed er en fleksibel størrelse, hvorunder det private rum kan udgøre en af flere rum i et fælles offentligt. Rækken af forestillinger, der blev opført i private hjem, kunne efterfølgende ses og genses på en storskærm på Axel Torv i Helsingør. Denne teknologibaserede form for formidling af gadeteater refererer til og udfordrer den rolle fjernsynet har som en dimension af en fælles virkelighed: en projektflyde, der gør det private offentligt og det offentlige privat. Hvor fjernsynskassen hjemme i stuen er en flade for passiv modtagelse, skabte storskærmen på byens torv et rum for udveksling af private og fælles erfaringer. ”Højere end Rådhuset” vendte hermed den herskende orden mellem demokratiske, private og offentlige rum på hovedet. Byrådssalen fik nyt liv som forum for meningsudveksling da schweiziske Compagnie Spirale her opførte forestillingen ”Le Cercle”, og en dagligstue i Snekkersten blev i bogstavelig forstand omdannet til en cirkusmanege da franske Le Goulus her opførte ”Les Horsemen”.

Diagonale udfordringer

At denne tekst har overskriften ”Was that all?” kan lyde som om, ”Højere end Rådhuset” har været en skuffende oplevelse. Det modsatte er tilfældet. Den skuffede tone er efterklngen af den række af oplevelser, som en mere eller mindre vilkårlig gruppe mennesker befandt sig i – mere eller mindre tilfældigt – i august i Helsingør. At befinde sig i en fortættet situation, hvis tilfældige opståen gør, at man først når det er for sent får mobiliseret den påkrævede mentale tilstedeværelse, afføder reaktionen: ”Was that all?!”. Vi vil have mere. Og det fik vi. Programmet ”Højere end Rådhuset” havde også en vertikal dimension – titlen skal nemlig tages bogstaveligt. Som afsluttende punkt på programmet var ambitionen, at bygge et tårn af artister og villige Helsingør-borgere, som skulle udfordre rådhusets tinder. I fysisk forstand blev denne øvelse aldrig højere end rådhuset. Ikke detstod mindre blev programmet af performance, cirkus- og teaterforestillinger en demokratiøvelse af interventioner i det private og i det offentlige – ikke højere, dybere eller længere end politiet tillod, men dog grænseoverskridende. Uldal & Hamou satte et projekt i værk, der forsøgte, opfordrede til og lykkedes med at overskride mere end en grænse i mere end en forstand. Grænsers overskridelse er som bekendt et vigtigt element af kunsten og teatrets plads i verden. I kunstarternes univers opereres med forestillingen om ’noget nyt’ – det, som ingen før har gjort, men som bliver en genre og altså noget, der må overskrides på ny. Det nye er med andre ord fortolkninger af det gamle. Også forestillingen om en autentisk virkelighed spiller en central rolle – som et kunstarternes utopi. Noget, der flirtes med, spejles og skabes billeder af, men som i sagens natur kun kan genskabes som forestillinger.

Bogen ”Den uvidende lærer” af den franske filosof Jacques Rancière (udgivet på dansk, 2007) vedrører samspillet mellem viden, indlæring og intelligens med udgangspunkt i, at alle mennesker rummer potentiale for, at være modtagelig for alle former for ny viden, nye oplevelser. Han skriver blandt andet: ”Intelligensens handling er at se og sammenligne, hvad den ser. Den ser først tilfældet. Den skal forsøge at gentage, at skabe betingelserne for på ny at se, hvad den har set, lignende kendsgerninger og kendsgerninger, der kan være årsag til, hvad den har set. Den skal også danne ord, sætninger og figurer for at fortælle andre, hvad den har set. Kort sagt er intelligensens oftest benyttede metode gentagelsen, uanset hvad genierne måtte mene derom. Og gentagelser er kedelige.”

Den dramatiske kunstintervention ”Højere end Rådhuset” rummer uden tvivl gentagelser af tidligere tiders interventioner og –koncepter. Men det særlige ved dette projekts dimensioner af tid/sted – tilfældigheder/iscenesættelse har føjet noget nyt til gentagelsens muligheder, der aldrig blev trivielle. Gentagelsens omsættelse i flere formater gjorde den enkelte oplevelse til en unik del af et samlet projekt. Vi var nød til at gentage øvelsen – at se teater og cirkus i private hjem igen og igen – for at kunne forestille os, hvad det er, det lærer os. Om teater, kunst, demokrati og normalitet. Hvad vi også lærte undervejs i programmet var, at det – hverken for skuespillere, publikum eller beboere – bliver et rutinemæssigt anliggende, at træde ind i et fremmed menneskes hjem og sammen opføre en forestilling på denne scene, der for teatret er abnorm og for beboeren indbegrebet af normalitet.

En cirkel er en cirkel er en boksering er en demokratiøvelse

I Hamou & Uldalls leg med grænsers overskridelse i Helsingørs autentiske forstadsvirkelighed kan en række grænsepunkter lokaliseres og hjælpe med til, at kortlægge den samlede øvelse kaldet ”Højere end Rådhuset”. Grænsepunkt 1 kan vi kalde publikums rolle som aktører i en form for social happening, der trækker tråde tilbage til Fluxus-bevægelsen af 1960-70erne. Det grænseoverskridende ligger i dette tilfælde blandt andet i, at træde over dørtærkelen til fremmede menneskers hjem og det, at gøre det private til en scene for en forestilling. Grænsepunkt 2 er projiceringen af den fælles og dog private oplevelse i byens centrum. På storskærmen bliver den intime situation et billede på nedbrudte grænser mellem sfærer. Grænsepunkt 3 er det vertikale mennesketårn foran byens rådhus, der involverer grænsepunkt 1’s nedbrydelse af skellet mellem aktører og publikum. Alle de tilstedeværende var her klodser i en konstruktion, der udfordrede vores forestilling om demokratiets spilleregler – og grænseflader. Ved at forbinde grænsepunkterne ved hjælp af tråde mellem individuelle erfaringer og fælles oplevelser dannes en cirkel. En cirkel, hvis centrum er defineret af afstanden til periferiens punkter. Et center, der overskrides når punkterne i periferien sætter sig på tværs, krydser grænser og danner forbindelser. En demokratiøvelse. En boksering. Centrets paradoks er, at det blot er en prik i en formation. Centret er med andre ord et koncentrat, som pladsen kan siges at være det: et punkt, der samler en by og dens beboere. Som referencepunkt rummer periferien derimod mangfoldigheden. I det følgende vil en labyrintisk indkredsning af konteksten og en nærmere beskrivelse af nogle af cirkelens punkter belyse, hvad der måske har været momenter af en form for autenticitet. Forstadsvirkeligheden og gadeteaterets fælles erfaring.

Helsingør: mandag den 4. august 2008

Ved ankomsten mandag morgen siler regnen ned over Helsingør. Som vi ruller ind mod byen og det over højtalerne annonceres, at toget ikke kører længere, modtager jeg en sms, som byder mig velkommen til EU. Men som det er med endestationer er de også en mulighed for, at tage videre. Intet ender som bekendt på en rund klode.

Helsingør har altid været defineret af sin beliggenhed hér, på kanten af havet. Øresundstolden af 1400-tallet, der var en slags maritim bompenggeafgift, som røg direkte i foret på kongen, blev den

økonomiske garant, der sammen med behovet for at proviantere her på hjørnet af Sjælland har gjort Helsingør til en handels- og arbejderby. Nu har byen rustet sig til, at imødekomme det 21. århundredes liberale selvforståelse som en post-moderne købstad. I perioden 2007-2012 er der iværksat og budgeteret med et omfattende udbygning- og fornyelsesprojekt. Helsingør vil på kortet over byer, der mener sig kvalificeret til et opslag i magasinet Wall Paper. Luksuslejligheder ved havnefronten, en strandpark, nye erhvervsområder og som kronen på værket, et 'Kulturværft'. Post-industrialiseringens kronjuvel. Den gamle arbejder skal i vore dage ikke bare være forbruger, men også en del af oplevelsesøkonomien.

På trods af disse ambitioner og i modsætning til det meste af kyststrækningen mod hovedstaden er der i Helsingør dog stadig tegn på det, vi engang kaldte klasser. En by med et ekstraordinært rigt handelsliv, der sammen med det monumentale og sagnomspundne slot, der troner på pynten, tiltrækker mange turister. Yderligere er Helsingør kendt for sin befolkningsgruppe af romaer. Alle mødes de – det bedre borgerskab, købmændene, de handlende, turisterne og romaerne – i det lille brostensbelagte centrum, hvor til bysbarnet Simon Spies i 1993 donerede en million kroner til etableringen af en plads for sig selv og sit eftermæle, Simon Spies Plads. Der er stadig bykonger i kongernes by Helsingør. Vi møder alle grupperinger på denne rejse omkring og på tværs af provinsbyens indre – med kulturproducenter, borgere og den lokale verdenspresse som rejsekompaner.

Den første forestilling

Vi starter – mandag morgen – med at gå på jagt efter de interventioner, som arrangørerne, Gritt Uldal & Joachim Hamou, har gennemført i ly af nattens fugtige mørke. Det, vi er på jagt efter, er afspærringer i form af pink kvadrater i store formater, der spærrer de små labyrintiske stræder af så fodgængere, bilister og andre undervejs i den regnfyldte morgen må kræve deres plads ved at bryde forhindringen – eventuelt med brug af de til formålet monterede sakse! Da jeg runder et hjørne får jeg øje på et pink kvadrat. Det viser sig, at det lille stræde også er spærret af et kvadrat i den anden ende. Gaden er blokkeret. Beboerne og dem, der bruger dette stræde til gennemgang må skære sig vej, klemme sig omkring eller simpelthen bryde væggen af pink net. Som var det timet til min ankomst ved dette hjørne udspiller der sig et mindre scenarie: en dame træder ud fra et af de lave bindingsværkshuse, broderet med stokroser ved foden, hun har sin hund i snor. Stående på dørtærsklen kigger hun først i den ene retning, så i den anden. Det er tydeligt at damen overvejer, hvordan hun kan slippe ud fra adressen – som hun plejer på dette tidspunkt – uden ufrivilligt at skulle involveres i en form for performativ aktivisme. Hun henvender sig til en cyklist, der har trodset forhindringen i den anden ende af strædet, og får afklaret graden af fare og karakteren af happening for at undgå yderligere overraskelse. Hun er nu informeret og tør trygt bevæge sig ud på sin færd. Den første forestilling har udspillet sig.

Kunstens liv i provinsen

Inden dagens første forestilling kl. 10.30 hjemme hos Fatima i Nøjsomheden – det vil sige den anden forestilling, hvis vi regner den hundeluftende Helsingør-borger med kl. 8.30 i Brostræde – er der lidt tid. Jeg er inspireret til, at gå rundt i byen og spejde efter potentielle forestillinger, planlagte eller improviserede, iscenesatte eller spontane. Den tone, Uldal & Hamou har slået an og lader klinge i det nysgerrige og modtagelige sind, føjer en ekstra dimension, et nyt perspektiv til en normalt tilstand. Når det er slut vender alt tilbage til normen, dog med aflejlninger af de tanker, som den midlertidige intervention måtte have igangsat hos byens borgere og besøgene. En erfaring for dem, der ved at det fandt sted, dem der er informeret og dem, der mere eller mindre tilsigtet inddrages i løjerne. Som nu damen med hunden. Man kommer i tvivl om, hvad der er kunst og hvad der, for det pågældende område, er normale menneskers normale hverdag, gøren og laden. De autentiske, socio-økonomiske realiteter. Som besøgene til en gadeteaterfestival bliver alle udspillede scenarier mulige repræsentationer. Fortællinger, formidlet af menneskers

handling. Som Uldall har forklaret til dagbladet Information: ”Vi vil udfordre Helsingørborgernes selvforståelse, ved at skabe en krop af mange forskellige køn, seksualiteter, sociale klasser, etniciteter og generationer, der tilsammen overstiger magten på rådhuset. Helsingør er styret af nogle få magtfulde, hvide mænd og af handelslivet”.

Normaliseret i Helsingør

Baggrunden for den første akt – de pink gadeafspærringer – kan identificeres som aktivisme, der møder kunst, der møder teater, der møder offentligheden i Helsingør: interventioner i normen, i hverdagen og i privaten, som dog er annonceret i dagspressen. Fra den aktivistiske intervention, på kant med loven, til lokalavisen og det trykte program der kan findes, hvor turister søger viden om byens seværdigheder. På godt og ondt er gadeteaterfestivalen integreret i Helsingørs hverdag hvert år i august.

Kl. 10.30 i det avancerede sociale boligbyggeri Nøjsomheden udspiller der sig en forestilling om intet mindre end urmennesket. Manden og Kvinden. Holdet af kulturarbejdere – en fotograf, en teatermand, en teaterdame, en kameramand og en skribent – har svært ved at orientere sig i komplekset og entrerer til at begynde med den forkerte trappeopgang. Der er mange at vælge imellem og for udefrakommende ser de alle ens ud. Efter at have taget en mobiltelefon til hjælp er vi endeligt fremme hos palestinænsiske Fatima, hendes søn og hendes libanesiske mor. Skuespilleren, som til den forestilling vi her skal overvære er dukkefører, er nået frem før os og har gjort klar i stuen. Møblerne er trukket ud til rummets kanter. Ingen er i tvivl om at det møde, der finder sted her i lejligheden denne mandag morgen, er noget særligt. I Nøjsomheden bliver det tydeligt, at ideen bag ”Højere end Rådhuset” åbner op for møder, som ikke kan planlægges eller instrueres og som sætter spor i sindet hos alle de delagtiggjorte. Det mulige møde finder sted og overskrider alles forestillinger. Og forestillingen er ikke engang begyndt endnu.

I stykket ”Le Cercle” er de tre hovedpersoner lavet af træ. De føres smidigt at den sortklædte Alex Bouet for enden af de lange tråde. Han har markeret, hvor stykkets univers starter og slutter ved hjælp af en rulle toiletpapir. Denne hvide papircirkel på gulvet sprænger dagligstuen normale proportioner og tegner et nyt centrum. Fra mødet i gangen mellem mennesker, hvis veje tilfældigt krydses i Helsingør, til den cirkelindkredsede del af det røde gulvtæppe i stuen, hvoromkring vi alle er placerede i sofaerne, lænestole og på gulvet.

Den følsomme mand

Udenfor cirklen af toiletpapir er over halvdelen af de tilstedeværende otte personer travlt optaget af, at få indfanget det, vi ser udspille sig for vores øjne, i et format der kan gemmes og videreformidles. Ved hjælp af kameralinser og skriveredskaber. Her i stuen bliver der med andre ord tunet ind og ud af mindst to universer: det, vi med vores fantasi og med Alex’ hjælp kan forestille os som andre dimensioner af tid og sted. Og det – der akkompagneres af knipsen fra kameraers blitz – mennesker der kravler rundt på sofarykken for at få det hele med fra den rette vinkel. Da forestillingen er slut og en tekst, der starter med ”Tak for jeres opmærksomhed” og slutter med ”Lad os sammen passe godt på vores liv og vores planet” er blevet læst op på dansk, byder lejlighedens beboer på kaffe. Ved kaffebordet snakkes der engelsk, fransk, svensk, dansk og arabisk. Livligt. Alex fortæller, at hulemanden er et kvindeligt, altså et følsomt og skræmt, væsen. Kvinden derimod er den stærke, den der fokuserer på fremtiden.

Lyden af kunst

”Hej, hej!” ind træder naboen. ”Vi er lige kommet hjem fra ferie og blev så glade for at høre, at der sker noget på Sortevej. Godt initiativ. Ja, man er jo nød til at komme forbi når der kommer tre fjollede franskmænd til byen!”. De tre fjollede franskmænd udgør teatergruppen Les Goulus. I villaen på Sortevej i Snekkersten skal de opføre forestillingen ”Les Horsemen”. Scenariet er

hermed skiftet noget siden sidste forestilling hos Fatima i Nøjsomheden. Fra grå kvadrater til hvide kasser. For ikke at snakke om indtægtsniveau, forbrugsvaner og feriemål. Men ”Højere end Rådhuset” opererer med en flad struktur, der gør alle til både tilskuere og deltagere i det store skuespil. ”Les Horsemen” er en cirkusforestilling. Altså, teater for børn med et narrativt forløb – eller om ikke andet nogle gesti – som kun de voksne forstår. Det er sjovt for alle da de tre fjollede franskmænd ridder ind i den lille pejsestue iklædt hver sin hest. Sofaen er fyldt til randen med beboere, børn og naboer. Mediefolket er i undertal denne gang. Her er et rigtigt publikum tilstede, et publikum, som accepterer at der er cirkus i stuen mandag formiddag kl. 11.30. En frivillig bedes melde sig. Niels, som vist er far og morfar, i hvertfald pensionist, bliver udvalgt. Niels spiller med på løjterne og alle glemmer vi, at vi ikke sidder i et rigtigt cirkus. ”Nej, hvor var det sjovt!” Naboerne forlader villaen efter forestillingen er slut og det forlyder fra arrangørerne, at denne forestilling på Sortevej skulle have været med afrikanske dansere.

Lad os lige samle op. Vi startede med en blød landing i en dansk provinsby: mågeskrig og aktivistiske interventioner. Så besøgte vi Fatima i Nøjsomheden og nu sidder vi i en hvid kassevilla på Sortevej i Snekkersten og ser dresserede heste springe over Niels, som ligger på stuegulvet. Vi har også været publikum til verdens begyndelse: tidspunktet, hvor mennesket var svagt og skælvende tilstede på jorden. Hvor det blev klart at kvindekønnet er det stærke. Denne mandag formiddag har vi med andre ord frit og uhæmmet bevæget os mellem hjem, beboet af forskellige normale mennesker. Og hvad har vi lært? Lad os lige tage dagens anden halvleg med inden forhastede konklusioner drages omkring det, at spille gadeteater hjemme i privaten.

Magtens centrum?

Næste punkt på programmet er et besøg hos Helsingørs konservative borgmester Per Tærsebøl. Han er kendt for at gå i træsko. Udenfor hans kontor står en stribe af denne type fordbeklædning klar til enhver passende lejlighed. Vi skal igen se og høre Alex’ bøn om at vi skal passe bedre på jorden, nu i andre rammer, for et andet publikum. Vi er i Byrådssalen. Tærsebøl træde ind i sine træsko. Han bliver placeret på en stol med armlæn som ene mand i salens indercirkel, mens resten af det eksklusive publikum af offentlige rådhusansatte, rapportere og kreative producenter bænker sig i ydercirklen. Borgmesteren er i fokus. På samme tid er han æresgæst, offer og vært for denne forestilling. Alex er klar. Dørene lukkes, det er en intim forestilling. ”Dette er for alle vores forfædre og alle deres børn,” introducerer Alex. Boomblasteren sætte i gang og urvindende blæser i Byrådssalen med de blyndfattede rudere. Verden vågner på ny for os, der er tilstede.

Tærsebøl tjekker en sms og slukker diskret mobiltelefonen, som bliver liggende fremme på stolesædet. Den tjekkes jævnlige under forestillingen. Gad vide om borgmesteren har accepteret vilkåret, at dukkeførelsen og hans træde er usynlige og at trædukkerne bevæger sig af egen kraft som var de besjælede. Eller om han blot accepterer selv, at være hovedpersonen i dette scenarie, der rytmisk oplyses af de mange kameraeflash. Hvis man kan mobilisere lidt fokus på de levendegjorte trædukker frem for på Tærsebøls indiskrete rumstere med sin mobiltelefon og vippen med træskoene, eller på ydercirkelens akrobatiske journalister, der forsøger at fange netop dette fra den rette vinkel, vil man bemærke, at én af dukkerne rituelt hilser med fred på alle i salen. ”Lad os alle passe godt på vores liv og på denne planet.” Den afsluttende tekst læses op og forestillingen er slut. Borgmesteren lader muligheden for at tale til den samlede lokale verdenspresse ligge. Stemningen af, at vi alle er på besøg hos ham bevares. Og besøgstiden er forbi.

Fred, sure tæer og en storskærm

Ruten gennem mandagens program er lang og fyldt med overraskelser, og det ender ikke her. Vi var efterfølgende omkring Peter og hans ven Jørgen i et parcelhuskvarter nord for rådhuset. Peter, der har lagt hus til forestillingen, er fredsvagt. Vi genser her ”Les Horsemen”, de tre

tossede franskmænd, som sidst sås til hest i en villa i Snekkersten. ”Was that all?”, spørger Jørgen med slet skjult skuffelse da forestillingen er forbi. Denne gang var franskmændene ikke iført hest, men spillede stykket ”Massage”, som må siges at være vel tilpasset den hippie-ånd, huset besidder. Jørgen vil vide, om det bare var leg det hele fra skuespillernes side. ”Det er svært og grænseoverskridende, at røre ved et fremmed menneske”, svarer den ene skuespiller med en sunket blik efter inderligt at have masseret Jørgen fra top til tå. Lokalbefolkningen af turister, beboere, forretningsliv og andre natteravnere har i den følgende uges aftentimer mulighed for at se de forestillinger, der ellers hidtil er foregået i ganske intime situationer, på storskærm på torvet. Den følgende torsdag er Helsingørs samlede befolkning inviteret til, at være del af et fælles projekt. At tage titlen ”Højere end Rådhuset” bogstaveligt. Det er hensigten at skabe et mennesketårn på pladsen foran rådhuset, som skal nå op over tårnets glinsende tinder. Til dette formål er en professionel cirkus gruppe inviteret. Jeg er spændt på at se, om Fatima, Peter, Jørgen og beboerne på Sortevej vil stå på skuldrene af hinanden for at nå op over Tærsebøls kontor til der, hvor rådhusklokkerne ringer.

Improvisationens kunst

Et af de mange spørgsmål, der hænger i luften efter dagens program er, om de tossede franskmænd har haft overblik nok over den Helsingørske psyko-geografi til, at sætte det rette stykke i scene i de rette omgivelser. Der kræver professionalisme. Alex var professionel på sin måde og tro mod sit stykke, som han opførte med samme præcision i Nøjsomheden som i Byrådsalen. Hvad hvis de hesteklædte franske snorretoppe havde ikklædt sig den fransk-snobbede attitude på Unnavvej hos fredsvagt Peter, og havde bortdrevet onde ånder hos beboerne på Sortevej i Snekkersten? Ville stuen i villaen på samme måde have gynget af cirkus-grin? Efter forlydender har de tossede franskmænd improviseret begge forestillinger. Er den form for professionalisme udtryk for skuespillernes fordomme omkring, hvad der er passende skuespil hvor? Gid vi alle mødes foran storskærmen på torvet i sommerregnen en aften i Helsingør, så vi kan grine af hinanden og føle os inddraget, udsatte og forpligtigede som i et godt gammelsags demokrati.

”Det nemmeste er at være fraværende, at se halvt, at sige, hvad man ikke ser, og at sige, hvad man tror, man ser. [...] Betydning er viljens værk. Dette er den universelle undervisnings hemmelighed. Det er også de såkladte geniernes hemmelighed, det utrættelige arbejde med at vænne kroppen til de nødvendige vaner, at tvinge intelligensen til at skabe nye ideer og nye måder at udtrykke dem på, bevidst at genskabe det, som tilfældet har skabt, og ændre ulykkelige omstændigheder til muligheder for heldige udfald.” (Jacques Rancière: ”Den uvidende lærer”)

Brændende kærlighed hos Svendsens

Udover de her skitserede forestillinger er der foregået følgende i eksempelform: Medie-karavanen af skuespillere, arrangører og formidlere, der alle er vigtige medspillere i ”Højere end Rådhuset”, var forbi en étværelses med køkken beboet af en roma-familie. Her blev der vist cirkus. Det lykkedes for en slangedame, at klemme sig ned i en boks, der fik den étværelses til at virke som en festsal. Et uundgåeligt besøg på turen rundt i Helsingørs afkroge var hos en af byens købmænd. En spiritusforhandler, som efterfølgende bød på vin. Siden mandag er storskærmen på Axel Torv taget i brug. Flere af dem vi har besøgt i privaten, høj som lav, er mødtes foran skærmen for at se og gense, hvad de hver især har lagt stue til. Også Danske Bank lagde hus til en forestilling. ”A rose is a rose is a rose” af den svenske koreograf Clair Parsons. Gertrud Stein skal krediteres for titlen på forestillingen, hvilket dog viste sig at lede forventningerne i den gale retning. Hverken konteksten eller forestillingen skubbede ved det helsingørske heteronormativ. I sommerhusområdet Julianelund besøgte vi maskinarbejder Svendsen, hvor stykket ”Luksum” opførtes af teatertruppen HMF Brændende Kærlighed. Alt i alt et forløb af intense, intime, fælles og individuelle, uventede og indadvendte oplevelser afløses af et eksperiment, som afhænger af mange menneskers deltagelse og engagement i det offentlige rum. Fra oplevelsen af, at træde ind

i fremmede menneskers stuer – hvilket trods de mange dørtærksel-overskridelser undervejs i programmet aldrig blev en professionel bevægelse – viste gruppen Cirkus Cirkör fra Stockholm afslutningsvis Helsingørs borgere og besøgene, hvordan man alternativt kan nå den demokratiske magts tinde.

En demokratiøvelse

Et af de vigtige og uafklarede spørgsmål er, hvad det betyder for en forestilling at blive rystet i sin grundvold ved, at skulle udspille sig i et allerede indtaget rum. Et hjem. En scene for det private. At overtage et allerede indtaget rum er vilkåret for gadeteateret i byens rum. Men store armbevægelser og spidse albuer er uanvendelige redskaber i en dagligstue hjemme hos fremmede mennesker. Som elefanten i glasbutikken. Denne problematik vedrører flirten med autenticitet, som kunstarterne i sagens natur har et ambivalent forhold til. En historie om umulig kærlighed, der fortælles igen og igen... Demokratiforståelsen i spændet mellem det private og det fælles har været på spil. Et demokratisk skuespil af medspil og modspil, der i virkeligheden finder sted hver dag, i offentlige som i private sfærer. Nogle gange skal der interventioner og iscenesættelser af dette skuespil til for at vise os det, der allerede foregår. Man kan ikke mime en overraskelse. I Helsingør blev vandene rørte og bølgerne pisket op, nogle gange i takt, andre gange i svulp. Under alle omstændigheder er Helsingørs borgere og besøgene, uanset tilhørsforhold her i provinsvirkeligheden, blevet en del fantasifyldte og lærerige forestillinger rigere i løbet af de passerede august-dage. Tak for det!